

2021-08-26

Dnr: 32, u2021, 6/ds

Till

Utbildningsdepartementet
Riksdagens kulturutskott

Branschorganisationen Studieförbunden i samverkan: **Intensivt kvalitetsarbete i studieförbunden**

Studieförbunden har under 2020 och 2021 inlett ett intensivt utvecklingsarbete för att säkra kvaliteten i folkbildningsverksamheten. Vi har identifierat problemområden utifrån de unikt noggranna genomlysningar som skett av verksamheten och tagit fram effektiva åtgärder för att möta dem.

Den 14 april lämnade Folkbildningsrådet en rapport till regeringen om uppföljning och kontroll av studieförbundens verksamhet. I rapporten redovisades bland annat ett omfattande åtgärdsprogram i 18 punkter.

Studieförbunden ser mycket allvarligt på varje misstanke om att pengar som ska gå till folkbildning använts eller redovisats felaktigt. Vi har nolltolerans mot fusk och felanvändning av statsbidrag.

Åtgärderna från Folkbildningsrådet och branschorganisationen Studieförbunden implementeras i högt tempo i vart och ett av studieförbunden och når då full effekt.

Uppdatering av åtgärder för högre kvalitet och mot fel och fusk

I en skrivelse till Utbildningsdepartementet och Kulturutskottet den 12 februari 2021 redovisade branschorganisationen Studieförbunden ett åtgärdsprogram utifrån den utökade särskilda kontrollen. Denna skrivelse är en uppföljning och uppdatering av vad som skett på dessa områden därefter.

Digital närvarorapportering med bank-id – obligatorisk e-lista

De IT-verktyg för kontroll och samkörning av uppgifter som Studieförbunden skapat blir mest träffsäkra om all datainsamling digitaliseras. Användningen av e-lista,

digital närvarorapportering, ska därför bli obligatorisk med ett accelererat införande. Stöd för att använda Bank-id för att verifiera inrapporteringar införs.

Uppdaterad status:

Folkbildningsrådet har beslutat att all närvarorapportering ska ske digitalt från 1 januari 2022.

Stöd för BankID är infört i IT-verktyget och blir obligatoriskt under 2022.

I musikverksamheten är digital närvarorapportering standard redan nu.

Strama rutiner för kostnadsersättningar

Studieförbunden ska ytterligare stärka kvalitetssäkringen av att kostnadsersättningar går till folkbildning och inte betalas ut felaktigt. Skarpa krav ställs.

Uppdaterad status:

Det finns efter att Järvahändelserna uppdagades en beslutad överenskommelse mellan studieförbunden med dessa skärpta rutiner för kostnadsersättningar. De nya rutinerna har implementerats genom striktare rutiner i studieförbunden.

Förhindra krockar mellan studieförbunden i musikverksamhet

Samkörningen av registerdata mellan studieförbunden visade på många krockar, felrapporteringar och dubbelrapporteringar av deltagare i närvarorapporteringen inom musikverksamheten. Ett arbete för att ta fram ett effektivt åtgärds paket för att minska felen och motverka fusk inom musikverksamheten ska införas.

Uppdaterad status:

Åtgärder för musikverksamheten finns framtagna. Arbetet pågår för att stärka rutiner kring rapportering.

Fokus på att snabbt upptäcka och ta bort dubbelrapporteringar. Vi ser redan nu resultat av detta. Mängden krockar under 2021 är redan avsevärt lägre än under 2020. Målet är att det inte ska finnas några krockar i slutrapporteringen för 2021.

Tydligare anordnarskap i folkbildning med föreningar

Rutinerna för samverkan med föreningar stramas upp. Studieförbundens samverkan med föreningar och andra samverkansparter ska dokumenteras bättre.

Uppdaterad status:

En gemensam överenskommelse mellan studieförbunden är beslutad enligt det som angavs i skrivelsen. Arbetet pågår för att stärka detta ytterligare.

Utvecklade digitala kontrollverktyg

De digitala verktygen för att samköra registerdata från alla tio studieförbund var avgörande. IT-verktyget vidareutvecklas utifrån erfarenheterna från den särskilda kontrollen. Underlag för samkörningar tas fram tre gånger per år. I IT-systemet Gustav pågår arbetet med en ny kontrollpanel som inom ett studieförbund identifierar riskindikatorer löpande. Detta implementeras under 2021.

Uppdaterad status:

IT-verktyget för samkörning har finslipats kontinuerligt. Det har också tillförts nya och justerade rapporter för att bättre möta behoven från studieförbunden och enligt Folkbildningsrådets anvisningar. Samkörning sker tre gånger per år.

Jämför denna unika samkörning mellan tio fristående civilsamhällesorganisationer med att myndigheterna helt saknar dessa möjligheter. Veterligen har ingen annan samhällssektor infört ett liknande heltäckande system.

I IT-systemet Gustav har en instrumentpanel (dashboard) utvecklats som gör det möjligt att följa och kontrollera verksamheten inom ett studieförbund under pågående verksamhetsår

Utveckling av studieförbundens överenskommelser

Utifrån de erfarenheter som den utökade särskilda kontrollen givit ska samtliga överenskommelser mellan de tio studieförbunden omarbetas i syfte att säkra att hela statsbidraget används för folkbildning.

Uppdaterad status:

Översynen och uppdateringen av samtliga överenskommelser har inletts. Arbetet slutförs under hösten 2021.

Samverkan med Polisen NOA

Studieförbunden och Folkbildningsrådet samverkar med Polisens Nationella Operativa Avdelning, NOA.

Uppdaterad status:

Samverkan har fortsatt.

En konkret mall för brottsanmälningar har under våren tagits fram i samverkan med Polisen NOA. Genom att ställa upp brottsanmälan korrekt och med rätt uppgifter snabbas handläggningen upp och möjligheten till lagföring ökar.

Kvalitetskod för studieförbunden

Studieförbunden ska inleda ett mer långsiktigt arbete med att ta fram en kvalitetskod för studieförbunden.

Uppdaterad status:

Detta arbete inleds nu med kvalificerat externt stöd i augusti 2021. Arbetet beräknas pågå i cirka ett år.

Förtroendefull dialog med kommuner och regioner

Studieförbunden tar emot bidrag från regioner och kommuner vilket ställer krav på god dialog.

Uppdaterad status:

Frågan har stått i fokus vid de månatliga nationella mötena med länsbildningsförbunden. Samtliga länsbildningsförbund har frågan om bra dialog med bidragsgivare högt på dagordningen. Studieförbunden var för sig och gemensamt i länen ska lyfta alla avvikelser och förändringar med bidragsgivaren.

Genomförande av kvalitetsåtgärder

Samverkan mellan studieförbunden om genomförandet av dessa förändringar är mycket tät. Samkörningarna leder till ökade kontakter mellan studieförbunden när krovkar identifieras.

IT-verktyget Gustav har utvecklats för att stödja och följa upp effekterna av den nya den nya 480-timmarsgränsen.

Goda förutsättningar framåt

Studieförbunden är stolta över den viktiga folkbildning vi bedriver i hela landet. När pandemins begränsningar lättar framöver ser vi fram emot att med starkt engagemang möta fler människor i studier, bildning och kultur.

Vi är övertygade om att vi är på rätt väg. Med de effektiva åtgärder som nu genomförs säkrar vi kvaliteten i studieförbundens folkbildning. Varenda krona i statsbidrag ska gå till folkbildning.

För branschorganisationen Studieförbunden i samverkan

Ann-Katrin Persson, Ordförande

Johan Fyrberg, Vice ordförande

David Samuelsson, Generalsekreterare